

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 91.

Sobota 12. novembra 1927.

Leto II.

Za zaščito stanovanjskih najemnikov.

Govor delavskega poslanca s. Petejana v Narodni skupščini.

Dr. Gosar s. 1. majem definitivno odpravlja stanovanjsko zaščito. — Kleroradikalna vlada s hišnimi posestniki. — Gosarjev zakon je injekcija bolniku, ki čaka na smrt.

Gospodje narodni poslanci!

Meni je zelo žal, da se v tako važnem vprašanju, kakor je stanovanjsko vprašanje, ne morem strinjati s stališčem g. ministra za socialno politiko. Ne morem se strinjati ne iz političnih, nego iz čisto stvarnih razlogov. Ne morem se strinjati radi tega, ker vidim, da je v tej zakonski osnovi obsežna jasna tendenca, da se po 1. maju 1928 odpravi vsaka zaščita. Absolutno se ne morem strinjati s predloženim zakonskim načrtom in to tem manj, ker vidim, da se s takim zakonom ne more rešiti stanovanjsko vprašanje, ampak da je ta zakonski predlog samo nekak surogat, nekaka

injekcija bolniku, ki čaka na smrt.

Gospod minister za socialno politiko je v svojem govoru pojasnil svoje stališče in povedal, kako gleda on na to stvar. Že v odseku in ravno tako tudi tukaj je naglašal svoj optimizem. Toda, gospodje, optimizem je v taki stvari absolutno nerealen in tudi ni koristen. Stanovanjsko vprašanje je po mojem mnenju čisto razredno vprašanje, v razrednem vprašanju je pa izključena vsaka romantika, absolutno izključen je pa tudi vsak optimizem.

Projekt zakona, ki nam je predložen, fiksira v svojem prvem členu, da ta primitivna zaščita traja do 1. maja 1928. Po mnenju g. ministra za socialno politiko in po mnenju vlade bo mogoče v tem času stavbno vprašanje že kolikor toliko rešiti, da bomo 1. maja imeli že normalno stanje in da ne bo več medsebojnih sporov in preprirov, ki bi obstojali, ako bi se stari zakon podaljšal.

Gospodje, mislim, da je to absolutno nerealno in sicer že iz razloga, ker se nahajamo v zimi in je vsako reševanje stavbnega vprašanja v tem času nemogoče. Pozimi ne bo mogoče sezidati niti ene hiše in 1. maja ne bomo imeli niti enega stanovanja več kakor danes. Že ta razlog nam kaže dovolj jasno, da je to samo nekaka fikcija, samo nekak »prelaz«, ki hoče celo zadevo rešiti nekam tako, kakor pravi pregovor: Trava cela, kova sita. Po ministrovem mnenju je vse to predloženo samo radi tega, da se tem nesrečnikom, ki čakajo, da bodo postavljeni na ulico, podaljša bivanje pod krovom čez zimo do 1. maja. Takrat ne bo več zime, in tako je po mnenju sedanje vlade stvar rešena.

Statistika, ki nam jo je podal gospod minister za socialno politiko in statistika, ki jo imam sam, nam jasno kaže, da je pomanjkanje stanovanj danes tako veliko, da je absolutno nemogoče, da bi se v 6 mesecih, lahko rečem, tudi v 2 letih, zidalo toliko, da bi bilo dovolj stanovanj in da bi bila vsaka deložacija absolutno izključena. Poleg številke, ki so navedene v poročilu odseka, Vam hočem navesti nekoliko podatkov iz kraja, ki ga imam čast zastopati, t. j. iz Mesta Maribora, dabošte videli

jasno sliko, kakšne so razmere v našem kraju. Mislim, da je približno ista slika tudi v drugih krajih, osobito v industrijskih krajih.

Gospodje, v Mariboru samem je danes v mestu in najbližji okolici po statistiki, ki jo je sestavilo Društvo stanovanjskih najemnikov ni licu mesta na podlagi prijav brezstanovanjev, približno 600 strank, ki zahtevajo stanovanja. Ljudi v daljni okolici, ki morajo delati v mestu, a v mestu ne morejo dobiti stanovanja, je pa nad 400.

Med stanovanji, ki so danes zasedena, je 207 stanovanj takih, da bi niti v enem ne smel stanovati človek, ker to so stanovanja za svinje in ne za uradnike in delavce, ki se morajo truditi in si z delom svojih rok služijo svoj borni kruh.

Še strašnejša pa slika, ki nam jo kažejo naslednje številke, ki jih je istotako zbralo Društvo stanovanjskih najemnikov. Te številke nam kažejo sledečo grozno sliko: V 9 primerih stanuje 6 oseb v 1 sobi in kuhinji. V 7 primerih 7 oseb v sobi in kuhinji. V 57 primerih 8 oseb v 1 sobi in kuhinji. V 1 primeru 8 oseb v 1 kuhinji. V 26 primerih 8 oseb v 1 sobi in kuhinji. V 2 primerih imate 10 oseb v 1 sobi in kuhinji. V 2 primerih 11 oseb v sobi in kuhinji, nadalje zopet v 3 primerih 11 oseb v sobi in kuhinji. V 1 primeru 12 oseb v sobi in kuhinji in v 3 slučajih 6 oseb v 1 kuhinji.

Gospodje, ako te številke premislite, potem morate videti kako strašne socialne in higijenske razmere se nam pokažejo vsled stavbne krize v Mariboru. Te številke, ki sem Vam jih tukaj navedel, jasno dokazujejo, da optimizem ministra za socialno politiko, g. dr. Gosarja, absolutno ne drži.

Gospodje, danes sem čul tukaj in tudi čital v časopisju, da v Beogradu ni stanovanjske krize. Hišni posestniki beograjski so rekli, da je v Beogradu danes približno 2000, ako ne več praznih stanovanj. To jim verjamem, ker se o tem lahko vsak prepriča, ki hodí po beograjskih ulicah in vidi, koliko je stanovanjskih ponudb. Toda vprašati se moramo, zakaj je v Beogradu 2000 stanovanj praznih. Na to vprašanje si moramo odgovoriti, da razlogi za to ne tiče v tem, ker je preveč stanovanj, ampak razlog je v tem, da so

stanovanja predraga.

Stanarina 2000, 2500, 3000 in še več dinarjev mesečno je vsekako previsoka in jo more le kak bogataš ali vojni dobičkar. Kako pa more delavec ali državni uradnik nižje in srednje kategorije plačati za stanovanje dve tretjini ali celo svojo mesečno plačo. Od česa naj potem živi? To je dokaz, da ono, kar hišni posestniki trdijo, absolutno ne odgovarja resnici.

Je pa še nekaj drugega, kar je omenil moj predgovornik gospod Kostić in kar lahko vsak sam vidi in kar popolnoma potrjuje moja izva-

janja. Ako gremo v Zemun, vidimo na kilometre

vagonov,

v katerih stanujejo železničarji s svojimi družinami ker druge ne morejo dobiti stanovanja, oziroma ker ga s svojimi pičlimi dohodki ne morejo plačati.

Vse to jasno dokazuje, da je stanovanjsko vprašanje v akutnem stadiju in da se z zakonskim načrtom, ki ga nam je danes vlada predložila, absolutno ne more rešiti. Ta

zakonski projekt daje popolne koncesije hišnim posestnikom, ne daje pa niti najmanjših pravic stanovanjskim najemnikom

navzlic njihovim zahtevam in protestom. Hišni posestniki še niso imeli nikdar tako dobrega ministra za socialno politiko, kakor je g. dr. Gosar, ki jim je tako odkrito in radikalno šel na roko in ugodil vsem njihovim zahtevam. Kajti to, kar vsebuje predloženi zakonski načrt, je popolna ugoditev zahtev hišnih posestnikov z edino omejitvijo, da jim popol-

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,

Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22. Ljubljana VII., Zadrudni dom.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in scijalne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1—Din. V oglasnem delu stane pešitna enostolpna vrsta 2-25 D. Pri večjem številu objav popust.

KINO APOLO.

KINO APOLO.

Do nedelje, velika zanimivost

MORSKI TIGER

Rokovnjaško in elegantno, nspeto in veselo. Morska vožnja Kitaj-Amerika. Talfun na morju.

ne svoboščine ne dopušča še pred 1. majem 1928. Toda že tekem teh 6 mesecev jim daje možnost odpovedi stanovanj in povišanja stanarine za eno četrtino, če bi dotičnik v roku 3 mesecev ne dobil drugega stanovanja. Toda vprašam Vas, kako hoče kdo dobiti stanovanje v tem času, ako ne bo praznih stanovanj, takih stanovanj namreč, ki bi ga dotični tudi mogel plačati.

Vemo, da vsi prepiri, o katerih je govoril g. minister za socialno politiko in o katerih piše časopisje, obstoje največ med hišnimi posestniki in najemniki, ki imajo mnogo otrok. Vsak hišni posestnik bo gledal, da dobi stranko brez otrok, stranka z mnogimi otroci naj pa gre na ulico in naj sama gleda, kam bo spravila svoje otroke.

(Konec prihodnjič.)

Otto Bauer o desetletnici ruske revolucije*

Tudi avstrijski socialdemokrati praznujejo jubilej desetletnega obstoja sovjetske Rusije. Na Dunaju sta se vršila tozadevno dva veličastna shoda. Na enem je imel govor dr. Otto Bauer »o historičnem pomenu ruske revolucije«, ki je napravil na poslušalce globok vtis in vzbudil v njih nove upe. Dejal je:

»Za socialno demokracijo srednje in zapadne Evrope ni lahka stvar, rusko revolucijo pravilno oceniti in zavzeti napram njej pravilno stališče, ker je ruska revolucija privedla v mnogih deželah do razkola v delavskem gibanju, in če en del delavstva vprašuje, zakaj bi to, kar je bilo v Rusiji mogoče, ne bilo mogoče tudi pri nas, potem to delavstvo ni razumelo, kaj in kako se je v Rusiji zgodilo. V Rusiji je bilo kmečko ljudstvo z industrijskim proletarijatom istih misli in z njim v zvezi, pri nas pa je kmečko ljudstvo podpora buržuazije in reakcije. To je velik razloček, ki nam kaže naivnost ljudi, ki menijo, da je pri nas mogoče kopirati ono, kar je bilo v Rusiji.«

Sklepi dunajskega kongresa avstrijske socialne demokracije.

Dodatno k članku, ki smo ga objavili v zadnji »Del. Politiki« o kongresu avstrijske socialne demokracije, prinašamo v naslednjem resoluciji, ki jo je zbor soglasno sprejel:

Vlada dr. Seipla je z združitvijo meščanskih strank na zedinjeno listo pri volitvah in v meščanski blok v parlamentu razdelila ves narod v dva tabora.

Vlada dr. Seipla je krvavo katastrofo dne 15. julija izrabila v namen, da razredna nasprotstva čez vse mere poostri in je vse, kar bi moglo dovesti do pomirjenja, zlasti amnestijo, odurno odklonila.

Po veliki volilni zmagi socialne demokracije dne 24. aprila razočarana, in nad možnostjo, da bi jo mogla z zakonitimi demokratičnimi sredstvi zaustaviti, obupana, se pri-

pravljala reakcija na nasilje. Z denarjem, ki ga prispevajo velekapitalisti in veleposestniki, se oborožujejo pod poveljstvom monarhističnih generalov in aristokratov fašistične formacije.

Socialna demokracija je ob prevratu in v času, ko je v drugih državah tekla kri v potokih, obvarovala Nemško Avstrijo pred meščansko vojno. Stranke avstrijske buržuazije pa se pod vodstvom prelata Seipla poslužujejo politike, ki nasprotja v taki meri poostrejuje, da neizogibni gospodarski in politični boj, če se bo razvijal v tem pravcu, grozi privedi končno do meščanske vojne.

Socialna demokracija je že leta 1923 in potem še ponovno izjavila, da je vsak čas pripravljena na razorožitev, da prepreči s tem oboje-

stransko oboroževalno tekmovanje in končno meščansko vojno kot nje- ga posledico. Vendar taka pogaja- nja bi se morala vršiti v mirnem ozračju in pri obojestranski dobri volji. **Sedanji vladi pa ni na tem, da bi ustvarila ozračje strpnosti.** Ona misli samo na eno: kako bi julijske dogodke izrabila za utrditev razred- nega gospodarstva nad proletarijatom.

Socialna demokracija je z lin- škim programom priznala, da je pod gotovimi zgodovinskimi pogoji **kooperacija razredov, bodisi v obli- ki koalicijske v vladi, bodisi v drugi obliki, začasno mogoča.** Vendar, dokler meščanske stranke mislijo, da morejo socialno demokracijo, ki predstavlja več ko 90 odstotkov de- lavstva, pretežno večino vsega mest- nega in industrijskega prebivalstva in 43 odstotkov vseh avstrijskih državljanih, negirati, jo od **dejan- skega, interesom in časti delavskega razreda odgovarjajočega** deleža na državni oblasti izključiti, tako dolgo je vsaka **koalicijska nemogoča.**

Zbor ugotavlja, da je sistem Seip- lovega vladanja nevarnost za **nemo- ten demokratičen razvoj republike in je s tem v nevarnosti tudi razvoj narodnega gospodarstva.**

Vse, ki hočejo meščansko vojno preprečiti, in da razredni boji, ki so v kapitalistični družbi neizogibni, ne končajo s katastrofami, temveč se vodijo kot boj duhov, na stališču demokracije, poziva strankin zbor, da se **skupno z delavskim razredom bore proti vladnemu sistemu me- ščanskega bloka.**

Strankin zbor svari zlasti **kmeč- ko prebivalstvo**, da se ne pusti od monarhistov, aristokratov, kapitali- stov in pustolovnih hakenkreuzler- jev (avstrijski fašisti) proti delav- skemu razredu izrabljati s tem, da se pusti od nekdanjih mučiteljev vojaštva za novo moritev izvežbati. V imenu šeststotisoč svojih članov in pol drugega milijona svojih volil- cev izjavlja strankin zbor: **Social- na demokracija se ne bori proti imetju, ki si ga pridobi kmet s svo- jim delom, temveč proti nagrablje- nemu imetju velekapitalistov in ve- leposestnikov. Socialna demokracija odklanja meščansko vojno, ona ho- če svoj cilj doseči z demokratični- mi sredstvi.** Samo v enem slučaju bi se poslužila sile, namreč, če bi

reakcija skušala demokratično re- publiko strmoglaviti ali pa delavske- mu razredu odvzeti pravice, ki mu jih jamči demokratična republika. Socialna demokracija ne stremi po diktaturi delavca nad kmetom, tem- več za sporazumno **zvezo delavcev in kmetov proti velekapitalistom in veleposestnikom, proti aristokratom in monarhistom.**

Delavski razred mora v tem ča- su fašističnih oboroževanj voditi svoj razredni boj s strogo politično in strokovno disciplino. Ker pa lah- ko vinešavanje fašizma v posamez- ne boje delavskega razreda istega prisili, da podvzame boj na celi črti, poziva strankin zbor delavski raz- red, da se v sedanjem razvojnem obdobju strogo drži teh pravil: **No- benih demonstracij brez sklepa skupnosti! Nobene stavke v za živ- ljenje važnih podjetij brez soglasja skupnih strokovnih organizacij!**

Posebne dolžnosti ima v tem času **republikanska obrambna zve- za.** Ona se mora predvsem izogibati nasilnih spopadov s fašisti, ki so jim potrebni kot sredstvo za propagan- do in kot opravičilo za njihovo oro- roževanje. Z druge strani se mora za slučaj resnega napada fašistov na demokratično republiko ali na pravice delavskega razreda v repu- bliki pripraviti k odločni obrambi. Če se mora na eni strani voditi boj z največjo opreznostjo pri izbiri sredstev, se mora na drugi strani istočasno voditi v navdušenem spo- znanju visokega cilja, varovati re- publiko ne samo proti reakciji, tem- več jo tudi izpopolniti in dograditi. Republiko, ki jo je delavski razred ustanovil in jo vodi skozi najtežje čase z največjimi žrtvami, je go- spodstvo denarnih mogotcev popa- čilo in so jo krvavi pokolji 15. julija onečastili. Treba jo je napraviti zo- pet za ono, kar bi morala biti po vo- lji njenih ustanoviteljev: **Prava lju- dovlada delovnega ljudstva v mestu in na deželi!**

Z ozirom na ta naš visoki cilj, poziva strankin zbor vse strankine organizacije, da bližajoči se 12. no- vember, deveto obletnico naše re- publike, praznujejo v znamenju ve- likih ljudskih manifestacij proti fa- šizmu, za ljudovlado delovnega ljudstva!

nizacij. Od zgodnjega jutra do na- stopa noči so korakale mimo tribun nedogledne kolone delavstva iz mos- kovskih tovarn, razne kulturne or- ganizacije in športniki z zastavami in transparenti. Mimo je defilirala rdeča afriada pred poveljnikom Ka-

lininom. Moskva je valovila v rde- čih zastavah. V vseh gledališčih so se dajale slavnostne predstave. Po- dobnosti so se vršile tudi po vseh drugih večjih mestih in po vsej prostrani Rusiji.

Proti reakciji po poti avstrijske socialne demokratične stranke.

Shod, ki ga je sklicala v torek, dne 8. t. m. SSJ in Zedinjenje v sa- lon pri Levu v Ljubljani, je iznova dokazal, s kako brzimi koraki na- preduje socialistična misel med de- lavstvom in se konsolidira.

Na shodu je prvi poročal poslan- ec s. Petejan o političnem položaju doma v državi in z ozirom na od- nošaje do inozemstva. V državi je reakcija na pohodu, nestalnost poli- tičnih meščanskih strank je obču- dovanja vredna. V državi ni ne de- mokracije ne parlamentarizma. Te razmere v državi pa tudi na tuje države ne morejo vplivati ugodno. Govornik je označil vladne in opo- zicionalne stranke, povdaril naše socialnopolitične zahteve kakor za- varovanje za starost, za nezaposle- nost, zaščito stanovanjskih najemni- kov, izenačenje davkov, priznanje Rusije, zvezo balkanskih držav itd. V prvi vrsti je treba uveljaviti de- mokracijo in parlamentarizem v državi; teh danes ni; vlada se ab- solutistično ter se izrablja od sluča- ja do slučaja v hlapčevske namene stranke, ki pa, če so tudi v vladi, na splošno nimajo vpliva, ker se jim prepušča v politično eksploatacijo samo teritorije, v katerih imajo go- spodarski ali pa politični vpliv. Brez odločnega nastopanja delavstva še ne bo kmalu bolje.

Za svoj stvarni govor je žel sodr. Petejan splošno priznanje in odo- branje.

Shod je sprejel soglasno nasled- njo zaupnico:

»Javni shod somišljenikov SSJ in Zedinjenja v Ljubljani v salonu pri Levu, dne 8. novembra, sklene:

Shod sprejema poročilo narodn. poslanca s. Petejana o njegovem delovanju in nastopanju v narodni skupščini z odobravanjem na znanje ter mu izreka popolno zaupanje v prebricanju, da bo tudi v bodoče v narodni skupščini kakor tudi zunaj nje zastopal interese proletarijata.

Shod obenem izjavlja, da bodo somišljeniki socialističnega pokreta posvetili vse svoje sile okrepitvi po- kreta ter s tem dali svojemu za- stopniku v narodni skupščini moral- no in politično podporo pri njegovi težki borbi za pravice proletarijata in njega končno osvoboditev iz ka- pitalističnega suženjstva.«

K drugi točki dnevnega reda: »Kongres avstrijske socialne demo- kratične stranke in nauk za nas«, je v živahnem izvajanju govoril sodr. C. Štukelj.

Predložil je v svojem govoru, ka- ko je avstrijska soc. dem. stranka dejanska vodnica mednarodne pro- letarske internacionale, ki uživa ugled ne le med proletarijatom ne- go sploh. V Avstriji ni razkola, tam delajo, tam ni blatenja delavskega pokreta kakor pri nas. Nekateri škodljivci pokreta pri nas ne vidijo buržuazije, ne reakcije, ne kapita- lizma, ampak blatijo izključno za- upnike socialističnega pokreta.

Avstrijska social. dem. stranka je močna; le malo ji manjka, da ni- ma večine. Nastalo je na kongresu vprašanje, ali naj stranka sodeluje v vladi ali ne. Govorila sta dva glav- na referenta ss. dr. Renner in dr. Braun, ki sta povedala vsak svoje stališče v tem vprašanju; prvi iz praktičnega stališča, drugi bolj iz teoretičnega in organizatoričnega stališča. Oba sta pa v svojih izvaja- njih povdarila, da na kongresu po- vesta vsak svoje mnenje, da se bo- sta pa, ko bo napravljen sklep, temu absolutno pokorila. Tri dni je tra- jala razprava o tem vprašanju ter se je končno sklenilo, da soc. dem. stranka načelno ni proti sodelovanju v vladi, če to zahtevajo vitalni in- teresi proletarijata, da pa v sedanjo Seiplovo vlado ne more vstopiti tu- di, če bi se ji nudila prilika, ker je ta vlada pravi simbol reakcije.

V svojih govorih so referenti kongresa naglašali, da se avstrijska soc. dem. stranka ne sme pod nobe- nim pogojem cepiti. Bolje nekaj po- ta napraviti po krivi poti kakor če- piti proletarijat, ker enoten in mo- čan delavski pokret napake lahko popravi, dočim jih strti pokret ne more. Tako govore in mislijo av- strijski socialisti, mi pa, ki menda nismo bolj pametni, pa teh naukov nočemo poslušati. Tudi pri nas mo- ra delavstvo v eno socialistično stranko, čitati mora delavsko časo- pisje »Delavsko Politiko« in »De- lavca«, se organizirati v politični in strokovni organizaciji. Če bo delav- stvo to storilo, se bo naučilo ceniti svoj pokret, razumelo pokret in z razumom delalo svojo delavsko po- litiko.

Jubilejne slavnosti v Moskvi.

Moskva, 7. novembra.

Slavnosti prilikom desetletnice obstoja sovjetske unije so se začele danes s slavnostnim zborovanjem pri udeležbi vseh članov vlade in inozemskih delegatov, katerih je prispelo nad 1000. Govorili so med drugimi v imenu centralnega odbo- ra komunistične stranke Buharin, v

imenu inozemskih delegatov Henry Barbusse in v imenu inozemskih komunističnih strank Klara Zetkin. — Poleg Leninovega mavzoleja na Rdečem trgu so bile postavljene tribune, na katerih so se razmestili člani vlade, predstavniki III. inter- nacionale, inozemski delegati in za- stopniki sovjetskih strokovnih orga-

Pavel Dorohov:

Kazenska ekspedicija. 4

(Odlomek iz romana »Golgota«. Prevedel I. V.)

Rdečelasi predsednik ukazuje zamolklo: »Prav tako, bratje, spravite vse sem! Kdor nima dela, naj se med tem oboroži.« Kmetje stopijo h kupu, jemljejo puške in sab- lje. Oba pomočnika vlečeta ravno strojnico. »Na, Jefin — cel top!« Jefin — predsednik — se smeji v brado. »Imenitni dečki, celo strojnico so našli!« »Jegor, jezdi, kolikor najbolj moreš k štabu. Povej, da je vse gotovo. Strojnico spravite k pa- robrodu in jo obrnite k vasi. Kakor hitro bodo za- čeli bežati, postreljajte jih. In sedaj se spravite h konjem. Ako Poljaki ne bodo imeli konj, nas ne morejo dobiti.

Čoln na obrežju se jasno zasveti. Tudi ognje- gasno poslopje, ki stoji sredi vasi, zagori naenkrat svetlordeče. Plat zvona bije. Vojaki beže iz hiš in padajo, zadeti od krogelj. Jezdci drve po ce- stah, trčijo skupaj, se obrnejo in drve dalje.

Parobrod zamolklo tuli. »K parobrodu! K parobrodu!« Na pol oblečeni ljudje hite peš in na konjih v divjem begu k obrežju. Na obrežju je pa svetlo kakor po dnevu. Iz čolna, pomazanega z oljnato barvo, se dviga proti nebu krvavordeč steber. Strojnica jame krohutati. Ljudje padajo. »K parobrodu! K parobrodu!«

S parobroda se začuje prvi topovski strel. Kiseljov ukaže: »Umik!«

Parobrod plava počasi po reki nizdol. Pred vasjo Ivanovka se ustavi.

Nadporočnik Jefinov se pojavi na krovu ves besen.

»Te mrcine! Vsi so se upijanili! Pred ovčjo čredo so se spustili v beg! Škandal! Pravilen po- raz! Pan Selinsky — kako so se obnašali vaši hu- zarji? Kje ste pustili svoje konje?«

Pan Selinsky napihne užaljen obraz in se obrne stran.

»Vojaki gospoda nadporočnika so ostali tudi brez pušek!«

Nadporočnik koraka z velikimi koraki gor in dol.

»Sramota! Zgubljeno več nego polovica vo- jakov. Zgubljena strojnica!«

V divjem gnjevu stiska pesti.

»Prokleta! Poraz! in pred kom — pred to pro- kletu kmečko tolpo.«

Ustavi se pred Selinskym.

»Kje so vaši husarji, pan Selinsky, vprašam vas?«

Pan Selinsky molči zaničljivo.

»Vjetnike sem!«

Pripeljejo na krov tri Kitajce in pet kmetov. Vsi imajo na hrbtu zvezane roke. Nadporočnik stopi k vjetnikom, jih dolgo gleda v obraz. Zanič- ljivo se obrne od njih.

»In pred to sodrgo so bežali moji strelci in husarji pana Selinskega!«

Obrne se k panu Selinskemu.

»Dobro streljate?«

»Da.«

Nadporočnik ukaže:

»Prinesite puško!«

Enega kmeta postavijo na rob krova s hrbtom k vodi.

»Pokrijte ga s čepico!«

Husar vzame svojo čepico in jo s trudom na- tegne čez razkuštrano glavo kmeta.

Pan Selinsky meri in ustrelji.

Mož se zvali čez krov.

Častnik se zadovoljno smehlja.

»Dober strel, kaj?«

»Gre. Veste, ko sem bil na Denikinskem frontu, sem videl, kako so tri štiri ljudi streljali z eno kroglo. Ta sodrga namreč ni vredna stre- ljiva.«

Častniki se čudijo.

»Kako je mogoče?«

Naša puška prebije tri tripalčne deske. Čepinje teh idijotov pa vendar niso odpornejše kot ena tripalčna deska! Bomo takoj poskusili.«

Nadporočnik stopi k zvezanim kmetom.

»Te ga le postavite spredaj. Tukaj sem.«

Pokaže prostor, kje se ga naj postavi.

»Sedaj te ga sem . . . in za njim oba druga.«

Zapre na pol oči in pregleduje štiri kmete od spredaj in od strani.

»Glavno je, da so vsi enake rasti, da pridejo glave v enako višino.«

In zopet opazuje kmete z napeto pozornostjo.

»Malone enako visoki. Poglejte, da se lahko skozi vse glave potegne ravna črta.«

Zanimivi referat je žel burno odobravanje.

Končno je predlagal s. Jakomin posebno resolucijo, v kateri se zahteva takojšnje sklicanje ljubljanskega občinskega sveta, ki jo pa objavljamo na drugem mestu.

Shod je izredno poživil naš pokret, ker je bil res na višku stvarnosti in informativnosti.

Dnevne novice.

Skličite občinski svet ljubljanski! Ne kršite več samouprave!

Na shodu SSJ in »Zedinjenja« v torek, dne 8. novembra, je sodrug Jakomin grajal, da oblast izvoljenega občinskega sveta ljubljanskega še vedno ni sklicala. Tako ravnanje je nadaljevanje štiriletne samouprave, proti kateri mora delavstvo najodločnejše protestirati. Demokracija zahteva, da se izvoljeni občinski svet skličijo in konstituirajo. Govornik predlaga shodu naslednjo resolucijo:

»Javni shod SSJ in »Zedinjenja«, vršeč se dne 8. nov. 1927 v salonu pri Levu v Ljubljani, sklène:

Nad mesec dni je že, odkar so se izvršile občinske volitve v Ljubljani. Slovenska Ljudska Stranka je vložila ugovor proti tem volitvam. Nadzorna oblast bi morala ugovor nedvomno že davno rešiti, ne glede na to, če je utemeljen ali pa ne.

Z ozirom na štiriletno nezakonito kršitev občinske samouprave ljubljanske občine se zdi, da namerava jo vplivni politični faktorji še nadalje izvajati obstrukcijo nad samoupravo občine kakor doslej.

Shod najodločnejše protestira proti vsakršnemu nasilju od strani političnih faktorjev, ki bi hoteli še nadalje kršiti zakonito zajamčene samoupravne pravice mestne občine ljubljanske ter odločno zahteva takojšnje sklicanje izvoljenega občinskega sveta.

Vsakišna drugačna rešitev tega vprašanja se mora smatrati za kršitev demokracije.

Resolucija je bila med odobravanjem soglasno sprejeta.

Politični vpliv ima v Sloveniji Slovenska Ljudska Stranka, ki zato sedi v vladi. Kaj je torej s samoupravo mestne občine ljubljanske in kaj z načeli demokracije?

Ljubljanski trgovci zahtevajo kar deseturno delo za svoje nameščence. Ljubljanski gremij trgovcev je imel te dni zborovanje, na katerem se je sprejela zahteva, da naj bodo trgovine odprte od 7. ure zjutraj pa do 7. ure zvečer z zakonitim popoldanskim odmorom. Zborovanje se je izreklo tudi za to, da naj velja za vso državo za trgovine enak delovni čas. Spričo današnjih socialnih razmer je zahteva po podaljšanju delovnega časa klobuta zdravi pameti, zlasti, ker konsumenti itak kupijo potrebščine, če so trgovine tudi samo osem ur odprte. Druga stvar pa je, da naj velja osemurni delovnik za trgovine po vsej državi. To je stvar, za katero se nameščenci že itak bore in če je gospodov trgovec res do tega, da se napravi red v državi v tem pogledu, potem naj se bore z nameščenci za upostavitve osemurnika v trgovinah po celi državi. Če se pa uveljavijo stališče, ki ga trgovci zagovarjajo, bo anarhija le še večja. Torej povejte jasno, ali imate smisel za ureditev tega vprašanja ali ne? Ako bo minister socialne politike videl, da je zahteva po osemurnem delovniku v celi državi resna, bo moral reagirati; če pa ne bo, boste vsaj vedeli, kdo je kriv neurejenih trgovskih razmer v državi.

O interpelaciji sohr. Petejana o podpiranju brezposelnih in Borzah dela se je razpravljalo v petek v parlamentu. Minister Gosar je poročal o ukrepih vlade o tem vprašanju. O razpravi bomo poročali prihodnjic.

Poskusite

„PEBECO“

ZOBNO PASTO

in prepričali se boste o do-
broti in uspehu paste.

Kdo še dvomi, da SLS ni najbolj lojalna stranka v državi, naj si ogleda članek »Slovenci smo hvaležni...« v »Slovencu« z dne 9. nov.

»Dokument sramote«. Po mestu so nalepljeni ogromni črno obrobljeni lepaki, na katerih našteva »Jugoslovanska Matica« vse krivice, ki jih morajo pretrpeti naši primorski rojaki od Italijanov. Namen te propagande je prozoren. Za rešitev naših rojakov bi mi svetovali kaj drugega. 1. Pometimo poprej pred svojim pragom in ne dajajmo povoda nasprotni stranki za enako propagando. 2. Ne vzgajajmo v naši mladini enakega duha, pod katerim ječe rojaki tam preko. 3. Mesto, da se oborožujemo za nove vojne, sodelujmo rajše na razorožitvi evropskih duhov. 4. Imejmo vedno pred očmi strahote in posledice svetovne vojne. 5. Tiste, ki na vojno hujskajo, pošljimo najprej v strelske jarke. 6. Ne razburjajmo se nad sklepi mož, ki smo jih sami volili in pooblastili, da nas zastopajo pri pogajanjih in smo s tem sami prevzeli odgovornost z posledice.

Zlata valuta. Umrli mlinar Kukevec Alojzij je leta 1911 bil nekoč dobre volje in je v tej razpoloženosti za god svoje hčerke vložil v mestno hranilnico 200 srebrnih ali celo zlatih kron. Dekle je dorastlo in je pred 14 dnevi vzdignilo iz hranilnice ves znesek z obrestmi vred. Kaj mislite, koliko je dobila? **Petinsitrideseet dinarjev v papirju.** Dodati je morala še 5 dinarjev, da si je mogla kupiti en par nogavic. Koliko parov nogavic se je dobilo le ta 1911 za 200 kron?

Trocki izžvižgan. Ko je ob priliki jubilejnih slavnosti hotel Trocki v Moskvi pred beloruskim kolodvorom govoriti množici, je vzbudilo to pri mimo korakajočih manifestantih vihar protestov, tako, da je moral svojo namero opustiti. Enako so bili izžvižgani voditelji opozicije, Zinovjev, Radek in Jovdokimov v Leningradu in so morali izginiti s pozorišča. Zato pa so razdelili med množice mnogo tisoč izvodov svojih opozicijskih proklamacij, ki so jih morali spisati na pisalnih strojih, ker jim je bila tiskarna zaplenjena. Sedanjim voditeljem sovjetov napravljajo s svojo nepomirljivostjo mnogo skrbi.

Povodom desetletnice je izdala sovjetska oblast amnestijo, ki pa se razteza samo na navadne zločine in je politični kaznjenci niso deležni. Socialisti, menjševiki in socialrevolucionarji ter anarhisti, bodo morali še naprej vzdihovati v ječah in v sibirskem pregnanstvu.

Iz Angleškega se je te dni odpejalo 80 zastopnikov strokovnih organizacij na jubilejne svečanosti ob desetletnici obstoja sovjetske Rusije v Moskvo.

Maribor.

Narodno gledališče v Mariboru.

Sobota, 12. nov. ob 20.: »Revizor«. Ab. C. Kuponi.

Nedeža, 15. nov. ob 15.: »Snežulčica. Kuponi. — Ob 20.: »Čardaška knežinja«. Kuponi.

»Eva« na mariborskem odru. Mariborsko gledališče študira Ceharjevo mojstersko opereto »Eva, deklica iz tovarne«, za katero se vrše že zadnje vaje, tako, da bo njena premijera drugi teden. To opereto odlikuje ne samo krasna deloma operna godba, temveč tudi jako lepo in smiselno dejanje, ki je prepleteno z vrlo veselimi prizori.

Organizacija ljudske izobrazbe.

Maribor, 10. nov. 1927.

Kulturno delovanje med narodom, ki se je pri nas pred vojno vsaj v neki meri uspešno gojilo, je po vojni močno popustilo. Posledice so se kmalu pokazale. Narod je posurovel, mladina se je poplitvila — za slovensko knjigo se je le malo kdo še zanimal. To pa ni padalo le na rovaš vojnih in povojnih neprilik in blodenj; mnogo je bilo temu kri-

vo tudi dejstvo, da se je opustilo izobraževalno delo med narodom s pomočjo onih prepotrebni in prekoristnih javnih ustanov, ki so prej tako lepo služile vzgojnemu delu med širokimi ljudskimi sloji. Med te prvovrstne kulturne ustanove so spadale v prvem redu ljudske knjižnice, ki so pomagale širiti med narodom največje duševno dobro — knjigo! Lepo, dobro, vzgojno knjigo. Vendar so se končno našli javni delavci in javne institucije, ki so uvidele potrebo, da se narod vrne knjigi in da se v to svrhu osnujejo znova javne knjižnice. Izmed vseh knjižnic, ki so nastale v tem času pa zasluži posebno pozornost Ljudska knjižnica v Mariboru, katero je znani mariborski odvetnik in novinar, dr. Reisman, razvil fakorekoč iz nič do vzorne, bogate, absolutno popolne, agilne in intenzivno poslujoče knjižnice, kakršnih je malo v Sloveniji.

Ze sami knjižnični prostori v mariborskem Narodnem domu so skoziinsko v stilu — sama knjižnica pa šteje nad 10.000 knjig, pretežno slovenskih, mnogo pa tudi srbo-hrvatskih, čeških in nemških. Slovenski del knjižnice je nedvomno popolen, in tu šele vidimo, kako veliko je število naših knjig! Še bolj zanimivo je pa dejstvo, da je dr. Reisman ustvaril in uredil to izredno bogato knjižnico po večletnem sistematskem nabiranju in kupovanju knjig z najskromnejšimi sredstvi, delujoč neumorno na njeno večjo in večjo izpopolnitev. Baš to dejstvo nas je napotilo, da navedemo ta primer v pouk vsem onim našim organizacijam in zaupnikom, ki tožijo o pomanjkanju knjig, mesto da bi zbirali knjigo za knjigo, izrabili vsako ugodno priliko za nakup dobre knjige, ki se je češče dobi iz druge roke za smešno nizko ceno, poiskali in koncentrirali v svoji knjižnici mnoge in premmoge lepe in koristne knjige, ki leže bogvekje zaprašene in neizrabljene. Malokdo se pri nas prav zaveda, da predstavlja vsaka knjiga svojo neprecenljivo vrednost, vrednost, ki se toliko bolj veča in potencira, kolikor večje je število knjig v enem društvu ali v enih rokah. Knjiga pri knjigi — zaklad! Materijelni, zlasti pa moralni! Torej najvrednejša in najidealnejša vrednost! Mariborska Ljudska knjižnica predstavlja danes že sama na sebi veliko dobro, služec kolektiviteti; je pa njena vrednost toliko neizmernejša.

Mariborsko občinstvo se poslužuje Ljudske knjižnice v najboljnejši meri; to je nedvomno ena — najaktivnejših kulturnih ustanov v Mariboru. Saj je tudi notranja organizacija vzorna. Kratek poset ob večernih urah nas o tem dovolj prepriča. Srednješolska mladina sodeluje požrtvovalno pri izposojevanju in registriranju knjig — pod agilnim vodstvom agilnega knjižničarja Doležala. — Zgodovina te knjižnice nas v marsičem spominja na zgodovino centralne knjižnice Kulturnega oddelka Delavske zbornice v Ljubljani, ki je istotako nastala in se razvila predvsem po prizadevanju in razumevanju posameznikov, ki so se zavedali, da je bodočnost ljudstva v kulturi in da je dobra knjiga njen neporušni temelj — ako je seveda knjiga vsem dostopna, ako se knjiga čita in razume.

Potrebno je zlasti danes vstvariti in razvijati čimveč ljudskih knjižnic. Konkretni primeri naj služijo za pouk, kako se mora to delati — s sistemom, vztrajnostjo, ljubeznijo.

Delavske predstave v Mariborskem gledališču. Uprava Nar. gledališča v Mariboru je pristala na to, da imajo delavci vsako soboto znižano vstopnico v gledališču. V upravnistvu naših listov dobe na izkaznice, ki opravčujejo na 25% popust na vseh prostorih. S temi nakaznicami gredo reflektanti k dnevni gledališki blagajni (pri čevrni blagajni nakaznice ne veljajo več!), kjer dobe zahtevano vstopnico s 25% popustom. Za galerijo pa velja za sobotne predstave še večja ugodnost: za levi del galerije ima naše upravništvo že kar vstopnice na razpolago, ki so še mnogo bolj znižane (v dramii po Din 6, 5

Kdor si še ni ogledal

bogate zaloge in velike izbi-
re mojih, pravkar v večjih
partijah dospelih damskih
in moških dublov in velur-
jev, naj takoj pohiti k trdk!

L. ORNIK
v Koroško cesto šte. 9,

kjer dobi blago pod ugod-
nimi plačilnimi pogoji!

Naročajte in širite »Delavsko Politiko«! Zahtevajte jo v vseh lokalih, kamor zahajate! Kupujte edinele v trgovinah, katere inserirajo v delavskih listih! Podpirajte svoj tisk, ker s tem jačate svojo moč!

in 4, v operi po 8, 6 in 4, v opereti po 10, 8 in 5). Te vstopnice je treba dvigniti najkasneje do 5. ure pop. v tajništvu.

Odbor stanovanjskih najemnikov za Maribor in bližnjo okolico je na svoji seji, dne 27. okt. 1927 sklenil: Kot popolnoma nestranska organizacija ugotavljamo, da pozdravljamo vsako politično stranko, ki podpira naše stremljenje. Smo pa proti temu, da se naše akcije zlorablajo v druge svrhe. Ugotavljamo nadalje, da je ravno ta zloraba sedanji akciji Saveza stanara mnogo škodovala. Da se to prepreči, bode društvo odslej prirejalo zborovanja samo za društvene člane. — Odbor.

Citraški koncert. Prvi mariborski citraški klub priredi v nedeljo, dne 13. nov. ob 4. uri popoldan, veliki citraški koncert v mali dvorani »Narodnega doma«. Za obilno udeležbo prosi odbor.

Celje.

Občinske volitve v okoliški občini. Predpriprave za te volitve, ki se bodo vršile v nedeljo 20. novembra so izvršene. Vloženih je sedem list in sicer »združena-gospodarska«, okoli katere so zbrani demokratje, narodni socialisti in radičevci, dve klerikalni, radikalna, nemška, bernotovska in naša, ki bo po vrstnem redu četrta. Naša lista, katere nosilec je bivši župan s. Hrastnik, ima največ izgledov za uspeh in bo dobila relativno največ glasov, kar priznavajo tudi nasprotniki. Razpoloženje za te volitve je med našimi sodruži izvrstno, vendar pa moramo zadnje dni pred volitvami agitacijo podvojiti, da bo naš uspeh čim večji in da nasprotnikom pokažemo, da je celjska okoliška občina rdeča trdnjava, ki je v stanu odbiti vsak napad od nasprotnih strani, posebno od strani kapitalistov in njih hlapcev. O teh volitvah spregovorimo obširneje v prihodnji številki, za danes pozivamo sodruge in sodružice, da pridno agitirajo od volilca do volilca, da bo naša zmaga čim sijajnejša!

Mestno gledališče. V nedeljo, dne 13. novembra »Mlinar in njegova hči«, kot ljudska predstava ob znižanih cenah. V četrtek 17. nov. krstna predstava Cerkevnikove komedije »Roka pravice« v režiji ravnatelja Bratine. Predstave svojega dela se udeleži tudi pisatelj Angelo Cerkevnik.

Ptuj.

Ptujske pekarnе vse brez izjeme so menda najslabše, kar jih je v Sloveniji. Ne poznajo ne 8-urnega delovnika in ne podnevnega ali vsaj približno poldnevnega dela. V vseh pekarnah začnejo z delom že zvečer ob 8. ali 9. uri, najkasneje ob 10. in delajo do belega dne, potem pa še nosi strankam pecivo do poldneva. Seveda so tudi vajenci tako zaposleni. Razen tega so ponekod peki kar kasernirani. Na pr. pekarna Ornik ima hišni red, po katerem ne more nikdo po 8. uri zvečer iz hiše. Ima sicer gospod poslovodja Ludvik ključ

Originalne potrebščine za opalograph,

PRESERVAT, FIXAT IN OSTALE POTREBŠČINE VEDNO V ZALOGI PRI
LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova 6.11.

Telefon štev. 2980.

od vežnih vrat, toda ne more igrati vloge hišnika, ključa pa tudi ne more izročiti svojim pekom, ker je zanj »osebno odgovoren«. Take razmere so bile nekaj v srednjem veku, da je gospodar razpolagal s svojim osebnim tudi ponoči. Danes so tudi, in sicer na kmetih, kjer se zatvorijo kravji hlevi ob gotovi uri, da ne more živina ven. Ta pekarna je pa mnenja, da se tudi pri nji lahko zapira delavce v arest. To je direktno oviranje osebne svobode. Mislimo, da nazadnje g. Ornič poseduje toliko premoženja, da nabavi vsakemu pomočniku ključ, ako mu že da stanovanje v hiši. Približno enake razmere vladajo tudi v pekarni Fürthner. Ravno največje pekarnice prednjačijo v nazadnjaštvu. Priporočamo pekovski pomočnikom, da se oprimejo zopet svoje stanovske organizacije, da bodo si opomogli iz teh suženjskih razmer. Inšpekcijo dela pa opozarjamo, da pregleda nekoliko ptujske pekarnice in ugotovi, po katerem zakonu je dovoljeno ptujskim pekom zaposlovati mladoletno osebje tudi ponoči.

Se že bojé. Namreč hišni posestniki. Socialisti namreč pravijo, da bodo v prihodnjem občinskem svetu z vsemi silami delali na to, da se bo v Ptuj s pomočjo občine začelo zidati stanovanja, katerih bi se potrebovalo najmanj 40, ako pa se izvede projekt, da se ustanovi v Ptuj to-

varna, ki bi zaposlovala do 200 ljudi, bi se pa potrebovalo najmanj 80 stanovanj. Hišni posestniki pa so mnenja, da ni treba nič novega zidati, ker potem — no, potem bi sami morali z najemninami iti navzdol. Pravijo, da bo po popolnem ukinjenju stanovanjske zaščite dovolj stanovanj na razpolago. Svoboda si pa predstavljajo natančno tako, kakor smo rekli: svobodna konkurenca v navijanju najemnin. Kar s 1. novembrom so nekateri povišali najemnine kar za 100 odstotkov. Stanovanje s sobo in kuhinjo cenijo na 350 Din. V Ptuj, ki je še nekoliko macedonski, kar se tiče razsvetljave in vode, stanovanja brez vsake komoditete, sploh brez vsega, kar količjak kulturen človek potrebuje, naj se plačujejo s takimi svotami? Res, to že precej meji na blaznost.

Volitve preložene? Na zadnji seji gerentskega sosveta je gerent izjavil, da bo najbrž treba volitve preložiti za 14 dni, ker se je reklamacijski postopek zavlekel in so roki za ureditev volitev prekratki. Torej bomo imeli volitve na 18. decembra.

Šoštanj.

Dne 27. tm. se bodo vršile pri nas občinske volitve. Za mandate se bore tri stranke, socialistična, demokratska in Nemci. Klerikalci ne kandidirajo, ker v mestu ne pridejo v po-

štev. Spravili bi kvečjem do 20 glasov skupaj. Da pa bodo tudi oni sicer neoficijelno zastopani v bodočem občinskem zastopu, so jih vzeli nekaj demokrati na svojo listo. Če bo to vleklo, bomo videli na dan volitev. V dosedanem občinskem zastopu je bilo 7 socialistov, trije Nemci in 7 demokratov. Delali so precej vzajemno z županom demokratom na čelu. Do kontroverza med sedanjim občinskim zastopom je prišlo baje samo tedaj, ko je sklepal o zahtevi tovarnarja Woschnagga, da se mu nekaj stotisoč predpisanih občinskih doklad odpiše. Pri tem vprašanju so posamezniki podlegli z leve in desne, ter zahtevi ugodili na škodo občine. Za storjeno uslugo so Nemci postali aktivnejši. Že pri zadnjih državnozbornih volitvah so napeli vse sile, da bi pridobili čim več glasov. Delali so z obljubami in terorjem, zlasti med tukajšnjim tovarniškim delavstvom, ter dosegli neverjetno število 100 glasov, dasi je Nemcev po rojstvu v Šoštanju komaj tucat. Razume se, da bodo tudi za predstoječe občinske volitve napeli vse sile, da pridejo do čimveč mandatov. Dokaz nam je že to, da so sestavili kandidatno listo, na koji niso samo Nemci. Iz zanesljivega vira nam je znano, da se za predstoječe volitve vabijo celo žene delavcev, da naj na nje vplivajo, kako imajo njih moške in sinovi voliti. Tudi to početje bomo z imenji priobčili, za sedaj naj zadostuje to, da povemo v naprej, da nasprotnikom s pretnjami ne bo uspelo, zavesti naše delavce in pridobiti delavske glasove.

Štore.

V nedeljo, 13. novembra ob 9. uri dopoldne, se bo vršil v gostilni Andrinek volilni shod za občinske volitve, ki se bodo vršile 20. novembra. Zaupniki in sodruzi brez razlike naj agitirajo za obilno udeležbo na shodu. Zadnji teden pred volitvami pa vsi na delo za zmago »Socialistične kmetško-delavske liste«, ki je lista združenih delavcev in kmetov. Zdru-

ženi v agitaciji, bomo tudi združeno zmagali. Sodrugi iz Štor in Teharji, vsi brez raliike na agitacijo za skupno listo, ki je na tretjem mestu.

Oplotnica.

Cenjeni unrednik! Prosim Vas, priobčite v »Del. politiki« v prid našim sodrugom in sodružicam, sledeči nasvet: Ker sem se sam uveril, da je koristen za bolne na želodcu. Nič ne škodi, če se tudi o tem malo piše. Evo: Kdor je bolan na želodcu, da v redu ne prebavlja ali ima kronični želodčni katar, ali ima celo želodčni rak, če še ni prehudo zastarel, naj se ravna tako. Moja lastna izkušnja, ker sem več let bolehal na želodcu, je, da je mogoče se popolnoma ozdraviti z medom (strdjo) direktno od čebelarjev. Vzame se samo na kavi ali v mleku, tudi je dobro, če se ga pije na vročem kropu in je zelo dobro obnem proti pljučnim boleznim. Jaz sem to že marsikomu priporočal in vsi so ozdraveli. Naj se pa gleda na sveži med od čebelarjev. Nisem čebelar in ne pišem zato iz osebnega interesa, če priporočam med direktno od čebelarjev. O uspehu se bo vsak že pri prvem kilogramu prepričal. Vzame se na dan po 3 žlice, tudi več, če je kdo hudo bolan. — Iv. Leskovar, kovač, Oplotnica.

Študenti pri Marlboru.

Delavsko telovadno društvo »Svoboda« DTE v Studencih, bo priredila 3. decembra tl. ob 7. uri zvečer v dvorani Union (Götz) veliko telovadno akademijo v zvezi s pevskim koncertom. Vsa bratovska društva se naprošajo, da se tega večera korporativno udeležijo, to tem bolj, ker je čist dobiček namenjen odplačilu stroškov nove telovadnice v Studencih. Vstopnina: Sedeži 10—8 Din, na galeriji 5 Din. Za obilen obisk prosí odbor.

Ruše.

Sestanek ženskega odseka SPJ se bo vršil v nedeljo, dne 13. tm., v brezalkoholni restavraciji Jug.

JUSTIN GUSTINČIČ,

Maribor, Tattenbachovaulica 14.

Največja, najcenejša in najhitrejša mehanična delavnica, zlasti za kolesa, motocikle, otroške vozičke, šivalne stroje, pisalne stroje, gramofone, kakor vsa mala in velika mehanična popravila in okretala. — Lastni prostori za ponikanje in emajliranje z električnim pogonom.

ŠTAMPILJE.

S. PETAN, Maribor, Aleksandrova c. 43, nasproti gl. kolodvora.

Wiener Radioverlag, Wien, I., Pestalozzigasse štev. 6./11.

Neobhodno potrebno je za vsakega radioamaterja

Radio-koledar 1928

Cena Din 25.— in

Radio-karta 1928

Cena Din 15.—,

izdaja „Radiowelt“

Vsi kupujejo obleke pri

J. Trpina, Maribor, Glavni trg 17

ker tam se dobi suknjo že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

Ivan Jančar, Ljubljana

Izdelovanje oljnatih barv, lakov, firneža in steklarskega kleja.

Prodajalna: Miklošičeva cesta štev. 4
Skladišče: Vidovdanska cesta štev. 14

Zaloga vseh potrebščin za slikarje, pleskarje, ličarje in v te stroke spadajoče.

„JUNIPER“

železno francosko žganje z brinjevim ekstraktom je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim itd. Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in konzumnih trgovini. — Glavna zaloga:

VITOMIR DOLINŠEK
Agentura „Juniper“
CELJE, GOSPOSKA ULICA 26

Trgovci, zahtevajte engros cene.

Priporočam svojo veliko zalogo

„DOKO“
čevljev

za dame, gospode in otroke ter vseh vrst usnatih dokolenic lastnoročnega domačega izdelka. Oglejte si zalogo v Prešernovi ulici št. 9, na dvorišču.

Ivan Čarman.

ODVETNIK

Dr. MAKSO ŠNUDERL

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno in jo pridružil pisarni odvetnika

Dr. LEOPOLDA BOŠTJANČIČA
v Mariboru, Aleksandrova c. 36/I.

Oetker-Jeva svetla glava!

ČESA ŽELITE?

Želite li šartilje, pecivo, močnata jedila in torte v najvišji popolnosti in lahki prebavljivosti? Potem napravite iste izključno po Dr. Oetker-jevih receptih in z Dr. OETKER-jevim

PECILNIM PRAŠKOM

Najboljše in preizkušene recepte pošilja na željo brezplačno in prosto poštine

Dr. Oetker, Maribor
d. z o. z.

Nabirajte nove naročnike

Pozor! 5% popust! Pozor!
Obleke, površnike,

gumijeve plašče, čevlje, gamaše, dežnike, potovalne kovčge, klobuke, čepice, perilo, nogavice (moške in ženske), rokavice, športske telovnike za ženske in moške i. t. d. dobite najceneje pri

Ant. Tkalec, Maribor
Glavni trg štev. 4

A. JANEŽIČ

LIUBLANA, FLORJANSKA UL. 14
Industrija trgovskih knjig in šolskih zvezkov.

Cenjenemu občinstvu najvljudneje priporočam šolske zvezke in trgovske knjige.

Abonenti!

dobijo izborno kosilo za Din 7-50 in večerjo za Din 5.— v brezalkoholni jedilni restavraciji v Mariboru

pri „Zvezdi“
Pod mostom št. 11, v bližini državnega mosta.

Priporoča se R. Smole.